

Motion till riksdagen 2023/24:1093

av **Markus Wiechel och Victoria Tiblom (båda SD)**

En moderniserad hantering av tamdjur

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över införandet av en djurbalk för såväl vilda som tama djur och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda inrättandet av en djurskyddsmyndighet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda krav på vaccinering och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till ett TNR-inspirerat arbete och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda om det finns behov av en hårdare reglering för vissa avelsdjur och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över införandet av obligatoriska friskintyg avseende andningsorganen inför parning för alla trubbnosdjur och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda införandet av en kartläggning av trubbnosdjur med andningssvårigheter och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att påbörja ett arbete för en aktiv konsumentupplysning om lidandet hos flera trubbnosdjur och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till en registrering av antalet opererade trubbnosdjur och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en översyn av nya regleringar i syfte att minska lidandet hos trubbnosdjur och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förbud mot avel på hundar som genomgått korrigerande kirurgi i andningsvägarna och tillkännager detta för regeringen.

Djurbalk

Våra husdjur räknas idag som vår egendom och inte som enskilda individer, vilket kan vara ett skäl till att det inte heller finns någon djurbalk i den svenska lagstiftningen. En sådan skulle enkelt skydda dem från brott. Djuren skyddas idag främst genom bestämmelser i vår internationellt sett mycket bra djurskyddslag, som dock enbart är en ramlag, samt genom bestämmelsen om djurplågeri i brottsbalken.

En djurbalk skulle göra det tydligare att djur ses också som enskilda varelser och inte bara som egendom om det rör sig om boskap eller husdjur. Djurägarna får således också en möjlighet att se exakt vilka förpliktelser de har gentemot sina djur, och jägare eller andra vilka förpliktelser de har gentemot våra vilda djur.

Djurskyddsmyndighet

Den socialdemokratiska regeringen under Göran Persson inrättade Djurskyddsmyndigheten i januari 2004, men myndigheten varade inte särskilt länge. Efter allianssegern 2006 togs nämligen snabbt ett beslut om att lägga ned myndigheten, vilket också gjordes i juli 2007 då dess verksamhet istället flyttades till Jordbruksverket. Att ha alltför många myndigheter är naturligtvis problematiskt, men en djurskyddsmyndighet fyller en viktig funktion i ett land som kanske har världens bästa djurskydd, men som samtidigt fortfarande har brister och måste förhålla sig till andra länders dåliga lagstiftning på området.

Våra djur är helt beroende av att vi människor tar ett etiskt ansvar för deras livssituation. Detta gäller såväl djur inom kött- eller skönhetsindustrin, domesticerade sällskapsdjur och bruksdjur som vilda djur. Hur vi behandlar dessa visar i stor utsträckning hur vi ser på andra individers värde, och det blir därför en viktig värderingsfråga. Hur vi behandlar djuren speglar ofta hur vi behandlar andra människor.

Djurskyddsfrågor är kort och gott mycket viktiga för hela vårt samhälle. Av den anledningen behövs en särskild myndighet för att tillvarata djurens intressen samt fortsätta arbetet med ett starkt djurskydd såväl i Sverige som utanför våra landsgränser. Det är extra viktigt i en tid då vi inte kan styra över importen av produkter som framkommit som ett resultat av att djur drabbats av onödigt lidande. Regeringen bör därför påbörja arbetet med att upprätta en ny djurskyddsmyndighet.

Förhindra vanvård av katter

Sverige har redan idag en av världens främsta djurskyddslagstiftningar, men den är på intet sätt perfekt, även om vi såg framsteg i och med den nya djurskyddslagen. Ett exempel där vi fortfarande ser brister är hanteringen av katter, som idag saknar ett tydligt skydd i svensk lag. Endast en av tolv katter som föds hittar idag ett permanent hem och resterande elva blir antingen hemlösa eller dödade. Varje okastrerad katthona kan få uppemot 120 kattungar under sin livstid, vilket är ett stort skäl till att vi har någonstans mellan 100 000 och 150 000 hemlösa katter i Sverige. Alla dessa katter är tyvärr undantagna från de i övrigt förbättrade bestämmelser som inrättades i Jordbruksverkets föreskrifter i maj 2008. Glädjande nog ska dock alla katter från och med januari 2023 registreras och vara id-märkta hos Jordbruksverket.

Många övergivna katter är skygga och med hemlösheten följer smittor, inavel och svält. Andra blir skjutna eller på annat sätt dödade, samtidigt som ungar kan finnas kvar i livet med en ytterst osäker framtid. Dessa katter råkar vara produkten av ansvarslösa människor som inte brytt sig om fantastiska varelser som i många fall betraktas som en kär familjemedlem. Samtidigt som vanvård av katter genom att de överges bör motverkas måste kattens status som sällskapsdjur höjas, särskilt i en tid då tillgången på katter är betydligt större än efterfrågan. För att detta ska lyckas måste lagstiftning till och förståelsen för vad det är man tar på sig när man skaffar en katt måste öka. En person som köper en kattunge måste vara beredd på att den kan leva i uppemot tjugo år. Tjugo år oavsett familjebildning, resor, jobb eller olika nöjen, det är ett ansvar. Idag finns det redan en lag som skulle kunna stärkas för att komma närmare en lösning på detta problem: lagen om tillsyn över hundar och katter. I denna lag finns reglerat vilket ansvar en djurägare har och samma krav bör ställas på kattägare som på hundägare när det kommer till tillsyn och annat ansvar.

Den konventionella metoden där herrelösa och förvildade katter avlivas har visat sig ha en mycket kortsiktig effekt på en sådan situation, varför man utvecklat ett nytt, mer framgångsrikt system. Systemet är beprövat och kallas TNR (trap-neuter-return), det vill säga fånga-kastrera-återvända. Metoden går ut på att man fångar in hemlösa katter, ger dem en hälsokontroll, kastrerar och vaccinerar dem. Kattungar och tama katter går vidare till ett katthem för att bli omplacerade, medan förvildade katter släpps tillbaka och får fortsätta att leva sitt liv i sitt revir. Innan katterna får återvända till det vilda blir de öronmärkta för att möjliggöra en kontroll av vilka katter som blivit kastrerade. När proceduren är klar står de under beskydd av volontärer som ser till att de får mat och skydd och att de mår bra. Metoden används över hela världen och har visat sig vara ett ekonomiskt sätt att framgångsrikt hålla kattpopulationen nere.

Den 19 september 2016 lämnade Djurskyddet över krav på förändringar till regeringen med nästan 40 000 underskrifter. Det råder alltså ingen tvekan om att ämnet är oerhört viktigt, varför regeringen bör använda sig av exempelvis TNR eller liknande metoder för att minska antalet förvildade katter. Regeringen bör också återkomma med förslag där samtliga kattägare som har sina katter lösgående ansvarar för att de är vaccinerade.

Etisk avel

Det är inte etiskt försvarbart att djur av något slag avlas och föds upp till ett liv med sjukdom och lidande. Ändå sker det idag och flera av dem ser vi nästan dagligen på våra gator. Trubbnosdjur är ett exempel där man fullkomligt bortsett ifrån djurens väl enbart för att människor strävar efter ett visst skönhetsideal med runda, platta ansikten och smala näsborrar. Detta utseende anses av många som gulligt men är i själva verket något helt annat.

Trubbnosdjur har ökat enormt i popularitet i Sverige. Veterinärkåren har genom sin branschorganisation tidigare gått ut med krav för att stoppa vad de kallar för extremavel. Det har nämligen gått så långt att veterinärer betraktar de extrema utseendena hos trubbnosdjur som normala trots uppenbara problem. Problemen innefattar högljudd och ansträngd andning samt påtaglig trötthet vid fysisk aktivitet och beskrivs numer som normala för rasen. Djuren får till följd av detta inte bara kortare liv utan även sämre

livskvalitet och i många fall sjukdomar. Djursjukvårdspersonal har vittnat om att närapå samtliga hundar och katter från raser som mops, fransk och engelsk bulldogg, bostonterrier, pekinges och perserkatt har andningsproblem som påverkar deras livskvalitet negativt. Trots att extremavel för skönhetsideal som orsakar lidande eller funktionsnedsättning redan är förbjudet enligt djurskyddslagen fortsätter man att avla och köpa dem. Tyvärr vittnar detta om att okunnigheten är enorm bland allmänheten, med avseende på vad utseendet för med sig av lidande för djuret.

Regeringen bör utreda möjligheten att vidta följande åtgärder som tidigare rekommenderats av veterinärer för att bryta den onda trenden med extremavel bland trubbnosdjur, men även utreda om det finns behov av en hårdare reglering för andra avelsdjur:

- Införa obligatoriska friskintyg inför parning avseende andningsorganen för alla trubbnosdjur.
- Införa en kartläggning av trubbnosdjur med andningssvårigheter.
- Påbörja ett arbete för en aktiv konsumentupplysning om lidandet hos flera trubbnosdjur.
- Se över möjligheten till en registrering av antal opererade trubbnosdjur.
- Göra en översyn för nya regleringar i syfte att minska lidandet hos trubbnosdjur.
- Förbjuda avel på hundar som genomgått korrigerande kirurgi i andningsvägarna.

Markus Wiechel (SD)

Victoria Tiblom (SD)